

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Cuvântul

cu care a deschis dl Emanuil Ungurean adunarea generală a învățătorilor din protopresbiteratele bănățene, întruniți în Timișoara la 30 Aug. n.

Onorată adunare generală!

După un timp cam lung de întrerupere a activității reuniunii noastre, am ajuns acum în stadiul, în care reuniunea cu adunarea generală de astăzi de nou își reîncepe activitatea sa regulată; deci acum la început, cuget eu, că nu e lucru superflu, a cunoaște în fond, în esență agendele reuniunii, ca să fim în clar, că în care direcțiune și în ce spirit să ne începem și continuăm lucrările noastre.

Cugetând eu mai afund asupra scopului acestei reuniuni, am aflat, că agendele ei în general se pot împărți în trei categorii principale.

De prima categorie aflu eu, că se țin agendele cari se refer la instrucțiunea și educațiunea poporală; cade deci în sfera de datorință a reuniunii a studia și a desbata materiei și teme de această natură: membrilor reuniunii deci, se impune datorința de a petrece cu atențiune întreg decursul învățământului nostru poporal, a erua și a scoate la iveală toate scăderile și defectele observate, a face din aceste scăderi obiect de discuțiune, și a recomanda la locurile competente mijloacele, cari reuniunea le va afla de lipsă pentru delăturarea scăderilor; în ăst mod va conlucra reuniunea la dezvoltarea și perfecționarea învățământului nostru poporal.

Aici trebuie să observ, căci când vorbim noi de învățământ poporal, din al nostru punct de vedere, totdeauna trebuie să înțelegem și instrucțiunea și educațiunea; aceste două elemente constitutive stau pentru luminarea și deșteptarea poporului nostru în așa strinsă legătură, încât instrucțiunea fără educațiune ar fi pentru poporul nostru de o valoare inferioară.

Precum D-Voastră bine știți, sunt între pedagogii unii, și chiar și dintre învățătorii noștri confe-

sionali, cari zic, că datorința învățătorului poporal ar fi a da școlarilor numai instrucțiune din obiectele prescise, ear' educațiunea are s'o capete copilul acasă în familie; alții zic, cum că de datorința învățătorului poporal se ține a da copiilor nu numai învățătură ci și creștere.

Ori-care din aceste două păreri ar fi cea adevărată, noi din respect față de viitorul poporului nostru țeran care încă n'a ajuns la acel grad de cultură ca să fie în stare, a da copilului în familie creșterea recerută—generațiunii întregi vor mai trece, până când poporul nostru țeran va ajunge la acea dezvoltare intelectuală, ca să poată da copiilor săi în familie creșterea pretinsă acum de spiritul timpului și de condițiunile de existență și pentru poporul de rind, — și eu aș dori, ca reuniunea aceasta în toate lucrările sale să fie condusă de acea idee, că școala noastră poporală nu poate avea de scop a da poporului nostru numai instrucțiune, adeca numai a-l învăța carte, ci are chemarea a-i da și creștere, adeca a-i nobilita inima, a-i însuși moravuri bune, a-i planta în inima lui inclinațiuni pentru tot ce e moral și folositor, căci numai în ăst mod va conlucra școala noastră poporală la luminarea și deșteptarea poporului nostru.

De a doua categorie țin eu agendele reuniunii, cari se refer la materie și teme, cari pot servi la ridicarea nivelului cultural al membrilor reuniunii.

La toate popoarele mai culte a luat acum instrucțiunea poporală mari dimensiuni, o emulațiune febrilă desvoită popoarele pe acest teren, fiind de convingerea, că cultura e pedestalul, pe care are să stea neclătinată trăinicia poporului. De principalul factor în această acțiune se privește învățătorul poporal. Asta e adevărat, și noi atribuim învățătorului nostru prima rolă pe terenul învățământului poporal; și noi zicem, că omul e rezultatul creșterii sale, cum e creșterea așa e omul, — aprobăm necondiționat, că învățătorul e luminătorul și educătorul poporului; însă când se atribuie învățătorului rola principală pe terenul învățământului poporal, atunci și învățătorul are

neescusabilă datorință a se nisui, de-aș însuși toate acelea calități, cari îl fac apt și demn de însemnăta-tea care i-se atribue.

Deci în timpul present pentru învățătorul popo-ral nu mai e de ajuns numai atestatul de cvalifica-țiune, ci se recere acum dela dînsul și un oare-care grad și de cultură științifică și de cultură socială, se recere, ca să-și însușească toate acele calități, cari îl fac om inteligent, om cult, om cu creștere.— Special noi, din două puncte de vedere trebuie să pre-tindem o cvalificațiune mai complectată dela învăță-torii nostri și adeca: de o parte din respect și da-torință față de poporul nostru, pe care cu o sinceri-tate trebuie să-l servim, pentru-că e lucru deja con-statat, cum-că cu cât e învățătorul mai luminat, cu atâta va fi mai luminată generațiunea care a căpătat dela dînsul învățatură și creștere, ear' de altă parte, pentru-că conlocuim cu alte neamuri, a căror învăță-tori, doară și mai favorisați de impregiurări, incon-tinuu se nisuesc a se ridica la un grad cultural mai însemnat, decât ce au avut până acum și se nisuesc a deveni la neamul lor obiect de stimă generală; deci noi avem tot dreptul a pretinde dela învățătorii nostri, ca nici dînsii să nu rămână inferiori colegilor lor de alte neamuri și de alte confesiuni, — aceasta trebuie să o pretindem în interesul reputațiunei per-sonale a învățătorilor nostri și în general în intere-sul decorului statului nostru învățătoresc.

Munca pe teren cultural, isvorească aceea din ambițiune personală ori din iubire de neam, totdeauna dă dovadă de un zel nobil și eu ași dori, ca reuni-unea noastră prin o acțiune serioasă să devină un fo-cular pentru ridicarea cvalificațiunei științifice și so-ciale a membrilor ei.

De a treia categorie a agendelor reuniunei țin eu acelea, cari se refer la îmbunătățirea stării mate-riale a membrilor reuniunei.

Nici un om cu pricepere și cu conștiință curată nu poate pretinde dela învățător, ca el cu zel și de-votament să-și împlinească datorința în oficiul său, când el zilnic are a se lupta cu greutățile de exis-tență.

Eu cred, că asigurarea existenței învățătorilor nostri zace în interesul învățământului nostru popo-ral, pentru-că cu cât e mai asigurată existența învă-țătorului, cu atât mai mult poate jertfi activitatea sa pentru școală; deci reuniunea noastră în cercul său de activitate are tot dreptul de o parte a întreveni la lucrurile competente ear' de altă parte a lucra pe cale socială pentru îmbunătățirea stării materiale a membrilor ei.

Dar' să nu trecem cu vederea, că mai toate pă-turile societății pe basa principiului de ajutorare pro-prie prin unirea puterilor lucră pentru promovarea intereselor lor, înființează instituțiuni și fonduri pen-tru ajutorare reciprocă; deci nici reuniunei noastre pe acest teren nu-i permis a rămânea neactivă și a aștepta totdeauna sprigin și ajutor numai dela alți

factori; voința și puterea proprie e cel mai sigur isvor de ajutor, acest isvor nu-i permis reuniunei a-l lăsa nefolosit; pe cale socială trebuie învățătorii nostri în interesul lor propriu să desvoalte o activitate mai viuă decât până acum.

Mai am o observare. Să nu cugete reuniunea, că acum poate sbura pe aripile sale și e liberă de orice considerațiuni, să nu creadă că puterile ei sunt așa de nemărginite, încât să nu aibă lipsă de spriginul nimănui: totdeauna va avea lipsă de un factor spriginitor și binevoitor, și acest factor e biserica noastră cu instituțiunile ei autonome; deci înțelept va proceda reuniunea atunci, când toate lucrările sale le va aduce în consonanță cu instituțiunile noastre bise-ricești-școlare, și dacă, în cas de lipsă, totdeauna va căuta scut și sprijin numai la autoritățile noastre bi-sericești.

Schițînd eu acum ideile, ce aș voi ca în viitor să servească reuniunei de cinosură în lucrările sale, am onoare a vă saluta și a declara ședința de deschisă.

Predică,

pentru Dumineca a XVIII-a după Rusalii.

„Și răspunzînd Simon au zis lui: Învățătorule! Toată noaptea ne-am trudit, și nimica nu am prins, eară după cuvîntul Tîu voi arunca mreaja.“ (Luca V. 5.)

Iubiților Creștini!

„Fericîți sunt cei ce ascultă cuvîntul lui Dzeu și-l păzesc pre el“. (ib. XI. 28). Aceste cuvinte prea alese le grăi Iisus în fața poporului adunat ce binecuvînta pîntecele care a purtat și țîțele cari au nutrit pe Învățătorul lumii. Cu aceleași cuvinte mă îndrept și eu către voi azi iubiților mei frați și fii, fericindu-vă sufletele voastre de veți as-culta cuvîntul lui Dzeu și-l veți păzi în viața voastră. Precum soarele și ploaia ne pregătesc holdele noastre și fac de incolțește sîmînța aruncată și aduce rod, astfel cuvîntul lui Dzeu care singur are putere a ne pregăti inima și voia spre cele bune și folositoare, — numai cuvîntul lui Dzeu e acea sîmînță prea lăudată care sîmînîndu-se în țîrina sufletului nostru, aduce-ne-va rodul cel cu adevărat al mîntuirii noastre vremelnice și mai ales al celei vecinice. „Cuvîntul lui Dzeu!“ Ce comoară de mare preț pentru oamenii lui Dzeu! Acesta a fost și este singura scă-pare a noastră. Prin cuvîntul cel sfînt alui Iisus s'a pus temelie bisericii creștine și numai prin acesta se va și susține pînă la capătul lumii. Precum mîntea se nutrește prin cuvînt, prin învățatură, tot astfel sufletul nostru crește și se întărește de cuvîntul lui Dzeu. Și pentru ca să vă grăesc cu fericitul episcop și marele predicator Ilie Miniat, vă zic fraților: „Nu are trupul nostru atîta lipsă de nutremînt, cât are sufletul de cuvîntul lui Dzeu.“

Iisus vindeca pre orbii, schiopii, leproșii și îndrăciții jidovilor numai cu cuvântul său. Când începea să cuvinteze „năvălea mulțimea la el“ (ib. V. 1.) uneori trebuia să între în casă ca să fie scutit de imbulzeala popoarelor; ear azi cum ne spune S. evangelist Luca intră în corabia lui Petru ce era pe lacul Genizaretului și d'acolo învăța popoarele adunate despre împărăția lui Dzeu. „Și șezând învăța pre popoare din corabie“ (il. 3.)

Ce privilegii măreață ni-se deschide înaintea ochilor minții noastre! O lume de oameni veniți din toate părțile, așezați pe malul mării, cu câtă sete și încredere ascultau ei cuvintele ce eșiau din gura mai marelui între Dascăli, care numai cu câteva palme retras pe corabia dela țermure, le predica lor. Oh! Ce frumos preîntimpina acea icoană dzească biserica noastră creștină. Christos în corabie ca preotul pe amvon; popoarele adunate, ca creștinii ce în Dumineci și sârbători ascultă cuvântul lui Dzeu din sfintele slujbe și predica preotului. Eată iubitorilor adevărați școală; școala din care ies adevărații noștri creștini. Pentru ca însă să putem trage adevărat folos din cuvântul lui Dzeu, trebuie să-l ascultăm cu toată încrederea. *Să considerăm dară fiilor azi folosul mare ce-l tragem din ascultare, cu adevărată încredere a cuvântului lui Dzeu.*

Cu încredere mare eată-mă la Tine privind Iisuse al meu! Ca pruncul ce caută spre maica sa, astfel spre Tine caută și se sfârșește sufletul meu, și nu se odihnește până nu-'l sature cu cuvântul Tău. Înțelepțește buzele mele Cristoase, ca să cuvinteze cu adevărat, ear pe poporul meu îl luminează ca să asculte cuvântul Teu cu încredere deplină.

Creștinilor! „Ascultați cuvântul Domnului!“ (Osia IV. 1.)

* * *

Atotînțeleptul Dzeu când a binevoit a trimite din ceriu pre Fiul Său unul născut în lumea cea rea și păcătoasă, pentru care înșiși filozofii păgânilor se puseseră pe gânduri și împreună așteptau dorind un mântuitor care să-'i mântuiască din o cădere ca aceea, să curme cu păcatul care ajunsese în lume a fi cinstit; între mijloacele Sale cele atotputernice de a întoarce pe oameni din întunerecul cel nesuferit la lumină, Dzeu n'a găsit altă armă pentru Fiul Său decât numai C u v â n t u l cel atot sfânt. Cu această armă la părere pentru lume cea mai ușoară, însă pentru împlinirea chemării Sale cea mai bună și singură ducătoare la fericirea oamenilor și plinirea voiei Părintelui ceresc, pășește Cristos în lume.

Încă în vârstă abia de 12 ani începe Iisus a discuta în biserica din Ierusalim la sârbătoarea Paștilor cu arhieriei și cărturarii poporului în fața lumii adunate la marele praznic, și rămân învinși. „Și se minunau toți ceia ce îl auzia pre dânsul de înțelepciunea și de răspunsurile lui.“ (Luca II. 47.) Când însă ajunsse vârsta de 30 ani păși cu adevărat în

lume. Pretutindeni îl împinâm învățând pe oameni: Când în Sinagoga jidovească cu mării farisei ai poporului de multe-ori muștrându-i și rușinându-i aspru pentru vieța lor cea atât de fariseică, pentru neinteresarea lor d'a lumina stratul poporului cu privire la legea lui Dzeu și pentru a-l povățui pe acesta pre calea cea bună nu de a-l îndemna să apuce pe căi grele — și sucite. Îl vedem iubitorilor pe uliță stând și împrejurii adunându-se gloate de toată starea și vârsta și le predica lor. Intra în casele oamenilor de rând; îl vedem petrecând în casa vameșilor și păcătoșilor; vorbește cu muerile păcătoase; petrece în cuvânt cu cei mai mari dușmani ai săi. Îl vedem cutrierând toată țeara predicând evangeliul cuvântului lui Dzeu. Și cei ce-'l ascultau cu încredere, cu ce mare bogăție de daruri se reîntorceau la casele lor, vindecați numai cu cuvântul Său. Unii cu cea mai mare comoară cu: s e n ă t a t e a; alții cu lumina ochilor; unii ușurați de păcate, fiecare cu câte un dar mare care nici cei mai vestiți doftori, nici banii, nici mărirea nu-l puteau da lor. Pe omul din Sinagogă „care avea duh de drac necurat“ (Luca IV. 33.) îl tămădui numai cu cuvântul Său. Întră în casa lui Simon și pe soacra lui cea prinsă de friguri mari, numai cu cuvântul o sculă din pat. Așa tămăduia pe toți cei ce îi aduceau lui după apunerea soarelui numai pentru prețul încrederii ce-'l aveau către Dânsul. Obosindu-se, se retrăgea în pustie, însă puterea cuvântului Său și încrederea mare ce o arătau popoarele către Dânsul, îi aduce de-'l caută și acolo „și popoarele îl căutau pre el“ (ib. 42.)

Minune adevărată arăta El cu cuvântul prin învățăturile Sale frumoase și atât de mântuitoare, pe cari ca să le întărească, să convingă pe ascultători că dela Dzeu a eșit, pecetluia fiecare învățătură a Sa cu câte una sau mai multe minuni.

Despre o minune mare pomeni și S. evangelist de azi. Un lucru ne mai pomenit! O noapte întreagă, Petru cu soșii sei, pescari vestiți, petrecură cu două corăbii pe marea Genizaretului, pe cel mai bogat lac de pești și nu putură prinde nimica. Și aceasta în sine era minune fără de esplicăție. Astfel de pescari, noaptea pe timpul cel mai priincios pescuirii, pe lacul Genizaretului și să un ducă nici un vânat?! Așa iubitorilor că e un ce de mirare! Aceasta s'a făcut însă cu voia lui Dzeu, cu scop d'a cerca încrederea lor față de Dânsul. Mai întâi începe a grăi mulțimei adunate și ca o cercare, să vadă cât a mișcat prin cuvintele Sale pe acești pescari sâraci pentru împărăția cerească, îi zice lui Simon să depărteze corabia pe mare și să-'și arunce mreșile spre pescuire. Pe un fir de păr atârnă acum iubitorilor toată fericirea lui Petru și a soșilor sei. Obosiți de pescuire, o noapte întreagă, când probaseră toate mijloacele însă fără de nici o ispravă, acum în desnădejdea lor cea mai mare, când li să urise și a mai pescui, acum când era și ziua, să se mai trudească înzădar? Când își spălaseră

și mrejiile și gătiți numai de casă, oboșiți de piro-teala nopții să mai încerce acum din nou după vânat?

Da iubitorilor, în desnădejdea lor cea mai mare atunci le propune Iisus a cerca o pescuire bogată; precum face și cu noi fraților când cădem în primejdii mari cu acelea ne cărcă numai și aflându-ne cu încredere nu ne părăsește, ci venindu-ne cu ajutorul Seu ne mântuește „s pală toată lacrima și toată durerea”.

Deși petrecu Petru cu Iisus foarte puțin, totuși o încredere mare s'a sădit în inima lui. După ascultarea mărețului cuvânt ce-l grăi mulțimei în cea mai mare desnădejde alor le zice: „Aruncați mrejiile voastre spre pescuit;” (ib. 4.) atunci tradează pe Simon încrederea sa cea mare ce o nutrea față de Iisus când îi zice: „Învățătorule! toată noaptea ne-am trudit, și nimica nu am prins, eară după cuvântul Teu voi arunca mreaja” (ib.) Ce răspuns frumos fiilor și plin de încredere către Iisus, nu dela un cărturar al poporului ci dela un pescar sărac și neînvățat. Il numește „Învățător” pentru că, cuvântul grăit mai înainte și ascultat de către el cu încredere deplină l'a adus la această recunoaștere. Îi pune lui Iisus în vedere truda și munca lor de noaptea cea fără de nici un rezultat „toată noaptea ne-am trudit și nimica nu am prins;” (ib.) aci ușor putea să zică, iubitorilor, că după atâta osteneală fără de nici un folos nu vor a se mai trudi înzădar. Așa cugetă cel fără de încredere, nu așa însă Petru care se legase cu trupul și sufletul de cuvintele marelui Învățător. „Eară după cuvântul Teu voi arunca mreaja?!” (ib.) Mă mir fraților de o încredere atât de mare! După o mărturisire ca aceasta cine nu vede încă mai de înainte că mreaja lor va să se rumpă și corăbiile mai să afunde. Cele până aci goale stau acum să se rumpă, mreaja și corăbiile, de mulțimea peștilor; truda de o noapte întreagă se respătește acum cu atâta îmbelșugare. „Și făcând așa prins-au mulțime multă de pești, și să rumpea mreaja lor.” (ib. 6.) Și făcând semn lui Iacob și Ioan îi chema pentru ajutor, că nu puteau trage mreaja cu peștii; și venind au tras mreaja și au umplut corăbiile cât se afundau ele. Ear' Simon Petru văzând atâta mulțime de pești și cunoscând în această pescuire că numai Darul lui Dzeu a lucrat această vênare bogată, cu adâncă smerenie arătându-și nevrednicia sa cade cu fața la genunchele lui Iisus și se mărturisește pe sine: „Eși dela mine, că păcătos sunt eu Doamne!” (ib. 8.) Ear Iisus ca drept respătat a încrederei și mărturisirii sale celei atât de credincioase îl întărește zicându-i: „Nu te teme, de acum vei vâna oameni!” (ib. 10.)

O încredere ca alui Petru iubitorilor nu era numai de a fi pescar ci Mântuitorul îl află vrednic a-l face vânător de oameni. Și lăsând toate ale sale la țarmure, a urmat Lui.

Câtă învățătură ne lasă noauă creștinilor minunea evangheliei de azi. Școala sfântă pe care o deschise

Iisus în Galilea, la marea Genizaretului eată că azi o vedem pe deplin intrupată în biserica noastră creștină. Cea mai înaltă școală din lume este iubitorilor biserica și cei mai aleși învățăcei sunt creștinii. Numai atunci însă îi putem privi de aleși când nutresc o încredere mare către Stăpânul acestei școale sfinte, către cuvântul Marelui Învățător ce-l auzim din slujbele și predicile preotului. Peste tot însă ved o receală mare față de acest nutremânt sfânt ce hrănește sufletul creștinului. Predica preotului care stă curat din cuvântul Domnului nu se ascultă cu inimă, ci mai mult o ved a vă fi fiilor ca un greumânt pentru voi, ținându-vă ca și niște străini aceleia, fără a da cât de puțină încredere celor ce se vestesc. Și de mirat e fraților că tuturor lucrurilor lumești, poveștilor și minciunilor le dați atâta ascultare, crezământ și urmați lor de cele mai multe-ori, ear' cuvântului dzeesc ce se vestește de pe Sf. amvon pentru zidirea voastră sufletească îl nesocotiți atât de mult! Luați seama fiilor la alte popoare că nu fac așa; ci vin la biserică mai numai pentru a asculta predica preotului, nu așa numai de a o auzi ci și d'a urma sfaturilor aceluia. Înzădar ne mândrim iubitorilor că slujbele sau cultul nostru e atât de frumos și mult ziditor, dacă nu și urmați celor ce vi-se vestesc. Pecând alte biserici slujesc în limbă străină poporului lor, ear noi fraților slujim și predicăm în dulcea noastră limbă românească, totuși la aceia vedem o ascultare, un interes și o încredere față de biserică și de vestirea cuvântului dzeesc; la noi însă fraților par că bătaia dzească ne-a ajuns, de suntem atât fără de voie, fără de inimă și suflet, fără de nici un semn de încredere către așădamintele noastre, față de preoți și predicile lor.

Fraților! Puterea cea mai mare de luminarea unui popor stă în vestirea cuvântului dzeesc. Cu cât amvonurile noastre nu vor sta fără de glas și credincioșii nostri se vor trezi, se vor desmeteci din somnul nepăsării și neîncrederei cu cari până în timpul de față se poartă, cu atât viitorul nostru ni se va deschide spre o cale plină de vieață și tărie, spre un domn care singur ne ridică la bunăstare și vază. „Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic” ne strigă marele Pavel (I. Timotei I. 15.) și pentru aceea „după evangelia mării a fericitului Dzeu care mi s'a încredințat mie” (ib. 11.) vă strig: „Fraților! Ruga-ți-vă ca cuvântul Domnului să curgă și să se mărească!” (II. Tesaloniceni III. 1.)

Această neîncredere născută de duhul acestei lumi care pe poporul Român l'a găsit mai slab de inger și a prins rădăcini mai ales între tinerii noștri și între cei ce se dau lumii de învățați; precum din lume s'a incuibat în școala cea sfântă alui Cristos, tot așa o ved trecând și intinzându-se și asupra vieții noastre afără de biserică stricând ca și o lepră înăntarea noastră morală și materială.

Din zi în zi vedem scăzând numărul creștinilor

noștrii evlavioși; oamenii de cinste și încredere se prăpadesc și în locul bătrânilor noștrii ce după vremuri îi vom căuta a-i privi de icoanele unei adeverate vieți religioase, cresc o a m e n i, dar nu c r e ș t i n i. În casele noastre duhul dzeesc azi nu mai resonă, singura școală ni-e mai biserica noastră dela care nădăjduim o creștere adevărat creștinească a oamenilor de azi. Ce folos însă iubiților dacă noi ne apropiem de această școală alui Cristos, însă fără pic de încredere în învățăturile ce se vestesc într'ênsa? Ca școlarul ce merge la școală, dar un ia aminte la propunerile învățătorului; sau mai bine, ca: plugarul ce ară și seamănă însă fără încredere în cel de sus, cugetând că munca și truda sa e de ajuns pentru aducerea de roduri bogate. Cât de mult greșesc unii ca aceia; noi nu putem face nimic fără o încredere în cel de sus pentru că deși lucrăm ceva rămâne fără de folos. O noapte întreagă se trudiră pescarii și nu putură prinde nimica, deși lacul era renumit de pești, ear ei destul de isteți. De nu ascultau de cuvântul lui Iisus cu încredere, se duceau acasă trudiți, fără de nici un folos.

Peștii cei mulți sunt iubiților darurile cele multe și bogate cu cari încunună Cristos truda și ostenela noastră ce ne-o dăm cu lucrarea pământului, numai atunci însă, când muncim cu încredere în Cel de sus. De am muncit creștinilor un an de zile întreg, ca și Petru o noapte întreagă pe apă, și totuși ne pomenim cu un rod foarte slab, e un semn că Dzeu ne-a cercat pe noi pentru prea puțină noastră încredere față de dânsul. Să nu desnădăjduim însă pentru aceea și să nu perdem voia d'a lucra holdele noastre, ba din protivă, și mai mult să ne dăm silința d'a lucra pământul nostru tot cu mai multă încredere spre cel-ce face să resară, crească și rodească hrană pentru toată lumea. „Eară după cuvântul Teu voi arunca mreaja,“ adecă din nou vom începe a munci însă nu așa ca până acum, ci cu mai multă încredere spre Tine Doamne.

„Părinte sfinte!“ (Ioan XVII. 11.) Către Tine cu încredere îmi înalț glasul meu pentru fii acestei obști creștinești. Precum odinioară umpluși mreaja și corabia lui Petru cu mulțime de pești, numai pentru că a ascultat cuvântul Teu cu încredere mare, aruncând mreaja de dreapta corabiei; astfel Doamne! umple sufletul nostru cu virtuțile creștinești, ear pentru hrana trupului nostru încununează silințele noastre ce se depun în agrii noștri cu toată încrederea întru Tine cu roduri imbelșugate; căci, știm că răsplata ascultării cu încredere a cuvântului Teu este: Vêrsarea cu prisosință a Darurilor Tale spre noi. „Auzi-mă Dômnne! Auzi-mă Dômnne!“ (Ieremia XVIII. 19.)

Cu acestea sfêrșind fraților: „Darul Domnului nostru Iisus Cristos fie cu voi toți, Amin!“ (II. Timotei III. 18.)

Jabar, 18/1 Septembrie 1901.

Ioan Nicorescu,
preot gr. or. rom.

Organizația școalelor noastre.

„Pentru ca școala să deie rod aurit, totul trebuie să-și întindă mâinile.“

Esistă o lege fatală în astă lume, în temeiul căreia, cel inferior în cultură și calitate, trebuie să cedeze locul, existența, viața însăși, celui superior.

Popoare conștii de a lor viitor s'au organizat spiritualmente, ridicând lor-și instituțiuni, cari să promoveze interesele lor de cultură.

Biserica noastră națională, în marea sa insufletire de progres, ridicat-a școale pentru cultura neamului.

Dela rezultatul activității școalelor noastre depinde viitorul neamului, eată pentru ce datori suntem a ni da seamă despre organizația școalelor noastre.

Progresul școalelor este condiționat de interesul care îl vedesc toți factorii chemați a promova progresul învățământului, de aceea se cuvine ca familia, statul, biserica și societatea să-și întindă mâna, spre o comună, solidară și energică acțiune.

I. Familia.

Cei sinceri și călăuziți de dorul ferbinte al progresului școalelor noastre, vor admite că progresul școalelor noastre suferă nespuse de mult, nefiind ajutat, ci chiar împedat de acei factori educativi, cari ar trebui să promoveze interesele lui.

Dacă privim viața noastră familiară, o vom vedea atacată de atâtea boale, cari inficiază atât de dăunător morala publică.

Lipsa de ori și ce simț de ordine, onestitate și bun simț, este dominant azi în familiile poporului nostru.

Dacă privim viața lui socială, nu aflăm decât viții și păcate, care influențează în mod înflorător viața micii generațiuni.

Cum vom și presupune macar, că sub influența acestor dăunătoare inriuriri, școala să rămână neatinsă de această atmosferă inficiată a vieții interne a țărânelui nostru.

„Morala școalei, școala educativă, nu se poate ridica decât de morala familiei, a societății și a bisericei“.

Familia este în prima linie institutul obligat și natural al educațiunei copilului, pentru că :

Ea decide esențialmente poziția ce trebuie dată copilului mai târziu, ea este în poziție a cunoaște însușirile spirituale ale membrilor sei și a-i crește în consecință, cu considerare la acele; și în fine pentru că educația în familie și are cel mai solid temei, — iubirea.

Familia și școala servind aceluiași scop educativ, trebuie să lucreze în comun și solidar pentru realizarea aceluiași.

În scopul unei comune și solidară conlucrări, se impune ca o principală cerință, ca ambele să fie

pătrunse de același spirit, spre a putea da roade multumitoare.

Conlucrarea acestor doi factori numai atunci e posibilă, când se respectează reciproc, dânduși atențiunea cuvenită.

Învățătorului încumbă datoria, de a face comunicabilă calea între școală și familie, a afla căi noue, și a delătura toate impedimentele, cari s'ar ivi între școală și familie. Școala și familia sunt factori coordinați în educațiune, ele trebuie să se ajute reciproc pas de pas, dacă e ca educațiunea să realizeze marile ei postulate.

Eată considerațiuni pentru cari ni se impune a stărui mai mult în viitor pentru consolidarea relațiilor dintre școală și familie, fiind aceasta una din cele mai importante probleme ale școlii.

(Va urma.)

O carte folositoare.

„Drepturile și datoriile învățătorilor“ de Dr. Mihai Szabó este cel mai bun consilier a învățătorului în afacerile administrative, dovadă repetirile de ediție în limba maghiară. Traducerea acestei cărți în limba română este o norocoasă idee, dreptce o recomandăm în deosebită atențiune a învățătorilor. Altfel dăm aici:

Invitare de abonament pentru cartea „Drepturile și datoriile învățătorilor (învățătoarelor) români“ întocmită pe baza legilor, regulamentelor, instrucțiilor, ordinațiunilor, hotăririlor și decisiunilor de însemnătate principiară, de Dr. Mihai Szabó, inspector regesc de școale al comitatului Torontal. Tradusă în românește de **Eugen Zaslo**, profesor.

La rugarea mai multor bărbați de școală și îndemnat de trebuința general simțită a unui op, din care învățătorii și învățătoarele române de ambele confesiuni din patrie să-și cunoască drepturile și datoriile imbinat cu postul învățătoresc, îndeamnă pe autor să compună, pe baza legilor și ordinațiunilor în vigoare, cartea „Drepturile și datoriile învățătorilor români,“ o carte de cunoștințe, cari privesc pe învățătorii români atât în poziția lor socială, cât și ca particulari.

Administrația învățământului poporal dela crearea art. de lege XXXVIII. din 1868 s'a augmentat parte pe cale legislativă, parte prin ordinațiuni ministeriale în așa mod, că nu numai generațiunea mai tineră nu se poate orienta cu destulă precisiune, dar' nu se pot nici cei îmbetrâniți pe cariera aceasta.

Din această neorientare provin deseale dispozițiuni, cari atât singuraticilor, cât și autorităților superioare le răpesc mulțime de timp și muncă încordată.

„Drepturile și datoriile învățătorilor români,“ dorind să înlesnească greutatea acestea, va fi un pavățuitor credincios și sigur al învățătorilor și învățătoarelor gr.-ort. și gr.-cat. române dela școalele elementare, civile și populare superioare, precum și acelora, cari din ori-ce punct de privire se ocupa cu cauza învățământului elementar.

Lucrarea aceasta o pot folosi și preoții, autoritățile bisericești și școlare, antistiile comunale, susțitorii școlilor și asilelor de copii, precum și părinții înșiși.

În instituttele pedagogice de ambele sexe poate servi ca basă pentru învățământul organizator școlar, — ear pentru acei elevi, cari după terminarea studiilor pedagogice — își încep cariera învățătorească: va fi un călăuz indispensabil.

În manualul „Drepturile și datoriile învățătorilor români“ sunt expuse într'un complex organic toate legile, regulamente, instrucții, ordinațiuni, decisiuni, hotăriri de însemnătate principiară, etc., cari sunt în vigoare până 'n ziua de azi, și 'n așa fel, că după fiecare paragraf va fi în paranteze cuprins datul și numărul relativ la articolul de lege, ordinațiune, etc. din chestiune așa, ca la moment fiecare să poată fi deplin orientat.

Va avé o privire clară despre toate blanchetele de evidență și administrare, a căror întrebuițare este obligatoare pentru fiecare învățător.

C'un cuvânt, opul de față trateaza tot ceea-ce e în legătură cu oficiul învățătorului român atât pe terenul administrațiunei școlare, cât și 'n viața privată.

Mai mult chiar: Deoarece în situația actuală a învățământului nostru poporal învățătorul nu e numai pentru școală, ci în cauzele învățământului el e totodată sufletul comunei și al scaunului (senatului) școlar: va afla aici tot ce-'i este de trebuință ca învățător, ca membru, notar și epitrop al scaunului școlar și epitropesc. Căci, precum de fapt se întâmplă în cele mai multe locuri: învățătorul îndeplinește el însuși nu numai agendele didactice, ci și afaceri de ale scaunului și epitropiei școlare, precum și ale antistiei comunale sau cel puțin ca om de specialitate trebuie să servească în toate acestea cu sfatul și cu îndemnările sale.

Condus de aceste principii, în opul de față am prelucrat în toate amănuntele chestiile înșirate în cuprinsul de mai jos al acestei lucrări pe baza datelor în vigoare și 'n toate amănuntele.

Apendicele lucrării îl formează îndreptarul amănunțit și indiciile legilor și ordinațiunilor.

Pentru orientare țin să amintesc, că legile referitoare la învățământul elementar nu sunt înșirate numai după titluri, ci sunt publicate și textual, aflând învățătorii începători și îndrumări relativ la agendele oficioase școlare și anume: redactarea protocoalelor, diferitelor rapoarte și esibite.

Procedări relativ la instituirea, înzestrare și susținerea școlilor, precum și la administrarea averii și fondurilor școlare, c'un cuvânt, afaceri economice școlare nu se cuprind în cartea de față; relativ la aceste afaceri servește cu destule amănunte de orientare opul autorului „Népoktatásügyi községi közigazgatás.“ (Administrațiunea comunală a învățământului poporal), care a apărut de curând în ediția a treia și e quasi o parte înrăgitoare a cărții de sub tipar, pe care învățătorii o pot procura dela autor (Nagy-Becskerek, kir. tanfelügyelőség) cu prețul avantajos de 4 cor. 40 fil., plus 10 fil. pentru spese postale.

Ear dispozițiunile speciale ale autorității bisericești, referitoare la școalele confesionale, cari dispoziții învățătorii respectivi 'și-le pot ușor apropria, din pricina raporturilor diferite între cele 2 confesiuni nu se cuprind în cadrul opului de față. Sunt însă aci indicate toate informațiunile cari-'i privesc pe învățătorii români gr.-ort. și gr.-cat. confesionali deopotrivă cu învățătorii de stat și comunali.

Mai departe s'au omis deocamdată dispozițiunile speciale, pentru-că acelea se comunică cu cei interesați din partea autorităților competente; — însă după-ce dispozițiunile speciale se vor stabili în curând definitiv și uniform la fiecare confesiune, acelea se vor trata separat într'o broșură specială.

Accentuez încă conștientiositatea și zelul, cu care autorul a adunat datele (aproape cinci-zeci de legi, regulamente, instrucții, ordinațiuni, decise și hotăriri principiare) relativ la opul acesta, necruțând ani de-a rin-

dul nici greutate, nici jertfe materiale, ca să le compună într'un întreg organic.

Dar' a făcut-o în speranță, că toți aceia, cari au lipsă de un astfel de călăuz și 'n special colegii săi, — învățătorii români, a căror ajutorare a intenționat-o prin lucrarea de față: prețuind greutatea unei înaprinderi de natura aceasta prin comanda și recomandarea opului vor binevoi a aprea laborioasa muncă a autorului.

Vă rog: să o primiți cu acea bunăvoință și dragoste, cu care vi-o oferă autorul.

Opul destul ve voluminos, peste 300 pagini, va eși de sub tipar negreșit în luna Octomvrie 1901, cu prețul de prenumarare de 4 cor. 20 fil.: tot cu acest preț se poate comanda acest op dela autor până la data apariției, ear după aceea cartea se poate procura și dela mine cu prețul de 5 cor. 20 fil. plus 40 fil. porto postal.

Banii de penumerare și comanda să se trimită la adresa autorului (Dr. Szabó Mihály, kir. tanfelügyelő N.-Bécskerek.)

Tuturor colecțiilor după 6 exemplare li-se dă un exemplar gratuit.

Arad, Iulie 1901.

Eugen Zaslo,

traducătorul în românește al opului,

D I V E R S E.

* **Pentru Majestatea Sa.** Vineri s'a celebrat în catedrala ortodoxă din Arad doxologia pentru Maj. Sa de către directorul seminarial Roman Ciorogariu. La serviciu au asistat membri consistorului din loc, întreg corpul didactic-profesoral cu toți elevii, precum și o parte din popor și inteligență.

* **Consistor plenar.** Luni în 17/30 Septemvrie s'a întrunit în ședință plenară consistorul din Arad. S'a publicat concurs pentru postul de protopresbiter vacant al Aradului, de comisar s'a numit protosincelul referent bisericesc Ioan I. Papp. Părintelui archimandrit Augustin Hamsea i-s'a recunoscut dreptul de pensiuine pentru cazul când ar intra în condițiunile de pensiuine cuprinse în § 17 a Regulamentului de pensiuine. Din considerațiune de echitate și cu privire la dignitatea P. C. Sale însă, s'a decretat întregirea doțiunii sale de igumen al mănăstirei H.-Bodrog la suma salariului ce l'a avut ca director seminarial, ca astfel în privința salariului să nu fie întru nimic scurtat prin trecerea la sf. mănăstire. Intregirea se va face din bugetul consistorial.

* **Examenul de cualificație preotească** pentru diecesa Aradului, anunțat pentru ziua de 7 Octomvrie (24 Sept.) s'a amănat pe ziua de Luni 14/1 Octomvrie și se va ținea în sala mare a Consistorului. Inceputul e la orele 9 înainte de amiază.

* **Hirotoniri.** Traian Pețan a fost hirotonit pentru parochia Checheș protopopiatul Belișului, ear' profesorul seminarial Dr. Teodor Boliș întru diacon.

* **„Curierul Literar.”** Cu începere dela 5 Octomvrie va apăre la București (strada Spătarului Nr. 28) sub acest titlu o revistă săptămânală pentru literatură și artă. Director I. Constantinescu Stans. Din programul acestei reviste estragem următorul pasagiu: „Intâiul element, pe care am hotărît să-l așezăm la baza acțiunii noastre, este literatura populară, ca lectură și ca știință.

Materialul folcloristic nefiind încă adunat și studiat în întregimea lui, vom avé colaboratori în toate regiunile locuite de Români, pentru a complecta astfel prețioasele colecții de până acum: poezii, povesti, legende și tradiții, etc., cari, prin vechimea lor, prin frumusețea formei primitive și mai cu seamă prin bogăția limbii, se fie isvorul literaturii noastre naționale. Partizani ai principiului național în artă, se înțelege că vom da preferință literaturii sănătoase și însuflețitoare care oțelește sufletul Românului, îi dă încrederea în sine însuși și-i deschide o privire largă într'un viitor mai strălucit. Conformându-ne acestui principiu vom respinge dar, tot ce nu isvorește din firea și caracterul poporului nostru, tot ce poartă pecetea cosmopolitismului disolvant, toate falsele doctrine importate dela străini și primejdioasele maimuțării cari și-au făcut apariție în timpul din urmă sub deosebite forme. Pentru a ne fi mai ușor pe de o parte, iar pe de alta pentru a nu perde firul continuității, ne vom răzima d'adrechtul de vechii scriitori români. Colaboratorii principali ai revistei sunt: Partea literară: DD. I. Adam, D. Anghel, Z. Bârsan (Sân-Pdteanul), I. Bassarabescu, G. Bogdan-Duică. Ilarie Chendi, Vergil Cioflec, Petre Gh. Ciorăneanu, George Coșbuc, Maria Cunțanu, I. Duscian, Elena din Ardeal, I. Th. Florescu, P. Toma Florescu, P. V. Haneș, St. O. Iosif, D. Nanu, Andreiu Naum, V. Podeanu, Sextil Pușcariu, George Banetti, C. Sandu, I. Scurtu, Stans și alții a căror adesiune se așteaptă. Pentru partea artistică: A. Baltazar, N. Mantu, C. Petrescu. Prețul abonamentului pe an e 14 cor. un număr singuratec 20 bani.

* **Află aplicație doi clerici absolvenți în cancelaria consistorială.** Cei cu studii superioare vor fi preferiți.

* **Poliție internațională.** Guvernal german a elaborat un proiect pentru înființarea unei poliții internaționale, care să supravegheze pe anarhiști. Acest proiect a fost trimis tuturor guvernelor spre studiere, ear pe ziua de 20 Octomvrie se vor întruni la Berlin reprezentanții tuturor țărilor pentru a discuta acest proiect.

* **Clăpe de repaus.** Sub acest titlu va apărea un volum de schițe și narațiuni scoase din relațiunile noastre sociale, de „Sorcovă“, cuprinzând cincisprezece piese:

Sărmanul Feketr Jóska. Dintr'o carte din anul 1899. Un signal de foc. Un om al situațiunii. Vodă Dospitu, al cu năozuile. Un cățel și un bal, cari mi-au păpat două cariere frumoase. Din studiile mele despre prostie. Istoria unei contre. Moravuri contemporane. La băile din Noroioasa. Răbunarea lui Sănoacu. Unul din Gura-Fleanț. Popa Sandru. Mister William Sorcovă, reporter of. „The New-York Herald“, — pe estensiune de circa 12 coale tipariu 8°. Abonamentele se pot face la tipografia A. Mureșanu în Brașov, cu 2 coroane plus 20 fileri pentru porto postal.

* **Câteva versuri.** Sub titlul acesta dl Ion Gorun a scos la lumină în București un frumos volum de versuri scrise prin 1888 și 1889, iar altele fu anii 1894 și 1895 și publicate în diverse ziare și reviste. Ion Gorun este pseudonimul d-lui Alexandru Hodoș, un talentat scriitor de la noi, care a trecut la București, unde prin activitatea sa literară și publicistică ș-a făcut un nume bine apreciat, în deosebi ca nuvelist și critic teatral.

* **Biblioteca parochială în Panciova.** Românii din Panciova simțind necesitatea unei biblioteci române acolo, au luat hotărârea să înființeze una cu numirea de „Biblioteca parochială“. Lipsindu-le înse mijloacele, spre a putea câmpăra cărți, fac apel la autori și la librării, să dăruiască spre acest scop din prisosul lor

Concurs.

Nr. 6550/1901.

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul **Aradului** cu parochia centrală Arad, devenit în vacanță prin trecerea în pensie a protopresbiterului Moise Bocșan, — subscrierul Consistor după ascultarea votului concernentului comitet protopresbiteral, publică acest concurs cu **termin de 35 zile** computate dela prima zi ce urmează după publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Emolumentele încopciate cu acest post sunt :

I. Din parochia protopresbiterală.

- Venitul sesiunii protopopești-parochiale.
- Birul și stolele usuate dela parochie.
- Dodația dela oraș, — *din cari toate una a treia parte compete capelanului actual Gavriil Bodea.*

II. Din protopresbiterat.

- Birul protopopesc usuat dela preoțimea tractuală.
- Competința pentru vizitarea canonică cu revisiunea socoților și taxa cancelariei conform concluserilor sinodului parochial.
- Retribuțiunea dela diocesă pentru inspecțiunea școlară și ședulele dela cununii în suma ce o stabili sinodul eparchial.

Aspiranții la acest post se avisează ca în termenul indicat să-și subștearnă la subscrierul Consistor recursurile lor înscrise cu documentele de evalidațiune prescise prin § 53. din „Statutul organic” și prin conlusul congresual Nr. 111/888; și anume să dovedească, că au evalidațiunea recerută dela reflectanții la parochii de clasa primă, să producă atestat de maturitate și să dovedească cu atestat că au implinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțumitor și că prin zelul și diligența lor s'au distins în rezultatul activității pe terenul bisericesc-școlar.

Totodată se observă aspiranților la acest post că amăsorat conlusului acestui Consistor Nr. 3107/1901 alegându este îndatorat să contribue anual din dotațiunea protopresbiterală-parochială cu 600 (șase sute) coroane spre acoperirea pensiunii decretate protopopului în retragere Moise Bocșan pe cât timp acesta va fi în viață, care sumă alegându va trebui să o achite la cassa consistorială în patru rate anuale egale, ulterior.

Arad, din șed. cons. plenar dela 17/30 Sept. 1901.

*Consistorul gr. or. rom.
din Arad.*

—□—

Se publică concurs pentru stațiunea învățătorescă devenită vacantă din comuna **Surduc** tractul Peșteșului (comit. Bihor) cu termin de alegere pe **21 Octomvrie (3 Noemvrie) a. c.**

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt: 1) În bani gata 360 cor., solvinzi în rate treilunare; 2) 10 cubule cucuruz sfărîmat a 10 cor. cubulul, 100 cor.; 3) Pământ învățătoresc 60 cor.; 4) Stolele cantonale 40 cor.; 5) 16 metri de lemne și crengile după ele pentru învățători și încălzirea saiei de învățământ 40 cor.; 6) Remunerațiune dela comuna politică pentru adulți 40 cor.; 7) Cvartir corăspunzător cu chiliile recerute și aparținătoarele. Toate acestea dau suma de 640 cor.

Cei-ce doresc a ocupa această stațiune învățătorescă sunt poștiți a-și trimite petițiunile lor ajdustate cu documentele recerute subscrierului în Lugoju-l-superior, p. u.

Élesd și a se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătoare la S ta biserică spre a-și aréta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, protopresbiter și insp. școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Cotiglet** protopresbiteratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **29 Octomvre (11 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 10 jugere pământ arător împreuna cu dreptul de pășunat; 2) Dela 100 numere de case câte o măsură de bucate; 3) Venitele stolare usuat; aceste emolumente împreuna cu întregirea stabilită din partea Inaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase cu suma de 483 cor. 32 fil., dau un venit anual sigur, recerut pentru parochie de clasa III-a.

Contribuția erariala pentru pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursurile lor înscrise conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 26 Oct. (8 Nov.) a. c., având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă ori sərbătoare în sfânta biserică din Cotiglet spre a-și aréta desteritatea în cele rituale și oratorie.

In conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Bogeu** protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **26 Octomvre (8 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) 8 jugere pământ arător cu dreptul de pășunat; 2) Dela 60 numere de case câte o măsură bucate; 3) Venitele stolare usuat; aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Inaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 597 cor. și 02 fil. dau un venit anual sigur ce se recere pentru o parochie de clasa III-a.

Contribuția erarială după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursurile lor înscrise conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii — subsemnatului până în 20 Octomvre (2 Nov.) a. c., având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă, ori sərbătoare în sfânta biserică din Bogeu, spre a-și aréta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Satulbarbă**, protopresbiteratul Orăzii-Mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **25 Octomvre (7 Nov.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) Treizeci și două jugere pământ arător și fânaț, împreuna cu competența de pășunat; 2) Dela 60 numere de case câte o măsură de bucate; 3) Două orgii de lemne; 4) Venitele stolare usuat, aceste emolumente împreună cu întregirea stabilită din partea Inaltului Guvern, pentru candidați fără 8 clase în sumă de 370 cor. 27 fil., dau un venit anual sigur, ce se recere pentru o parochie de clasa III-a.

Deoarece casa parochială nu este, până ce se va zidi aceasta, comuna bisericescă se va îngriji de locuință corespuzătoare pentru preotul alegând.

Contribuțiunea erariala după pământul parochial o va solvi preotul alegând.

Urmează în supliment